

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра адміністративного, фінансового та інформаційного права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

(пост. п. 7 від 20.04.2018 р.)

Ректор

А. А. Мазаракі

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

ПРОГРАМА ТА РОБОЧА ПРОГРАМА

освітній ступінь

галузь знань

спеціальність

спеціалізації

бакалавр

08 Право

**05 Соціальні та поведінкові
науки**

12 Інформаційні технології

24 Сфера обслуговування

081 Право

051 Економіка

122 Комп'ютерні науки

124 Системний аналіз

**241 Готельно-ресторанна
справа**

**Комерційне право, Цивільне
право і процес, Фінансове
право, Правове забезпечення
безпеки підприємницької дія-
льності, Економічна кіберне-
тика, Готельно-ресторанна
справа, Комп'ютерні науки,
Системний аналіз**

Київ 2018

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

АВТОР: В. О. ТІМАШОВ, К.Ю.Н

Програму та робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права від 11. 09.2018 р., протокол № 2.

Рецензенти:

к.ю.н., доцент В. В. Андріїв;

к.ю.н., ст. викл. В. В. Хромей;

к.ю.н., доцент Л. А.Микитенко;

к.е.н., доцент С. М. Шклярський;

к.е.н., доцент К. А. Компанець.

Завідувач кафедри управління безпекою, правоохоронною та антикорупційною діяльністю Міжрегіональної академії управління персоналом д.ю.н., професор В. О. Заросило.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО ПРОГРАМА ТА РОБОЧА ПРОГРАМА

**освітній ступінь
галузь знань**

**бакалавр
08 Право
05 Соціальні та поведінкові
науки**

спеціальність

**12 Інформаційні технології
24 Сфера обслуговування
081 Право**

спеціалізації

**051 Економіка
122 Комп'ютерні науки
124 Системний аналіз
241 Готельно-ресторанна
справа
Комерційне право, Цивільне
право і процес, Фінансове
право, Правове забезпечення
безпеки підприємницької дія-
льності, Економічна кіберне-
тика, Готельно-ресторанна
справа, Комп'ютерні науки,
Системний аналіз**

Автор: ТІМАШОВ Віктор Олександрович

ВСТУП

Програма та робоча програма призначена для студентів освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань «Право» спеціалізацій «Комерційне право», «Цивільне право і процес», «Фінансове право», «Правове забезпечення безпеки підприємницької діяльності»; галузі знань «Економіка» спеціалізації «Економічна кібернетика»; галузі знань «Інформаційні технології» спеціалізації «Комп'ютерні науки»; «Системний аналіз»; галузі знань «Сфера обслуговування» спеціалізації «Готельно-ресторанна справа».

I. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ (КОМПЕТЕНТНОСТІ), ЇЇ МІСЦЕ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Навчальна дисципліна «Інформаційне право», предметом якої є знання у галузі інформаційного права, сформовані у поєднанні наукових досліджень та практики у сфері суспільних відносин, об'єктом яких є інформація, є значущим показником сучасних тенденцій в пошуку нових підходів у підвищенні рівня підготовки фахівців.

Необхідність вивчення названої дисципліни зумовлена ще й фактом реального існування в правовій системі України комплексного законодавства, направленого на врегулювання різнобічних інформаційних відносин.

Інформаційне право є міжгалузевим комплексним інститутом у таких традиційних галузях публічного і приватного права України, як: конституційне, адміністративне, кримінальне, цивільне та ін. Ця галузь тісно пов'язана з іншими міжгалузевими інститутами: авторським правом, правом інтелектуальної власності та ін.

Предметом дисципліни є вивчення загальних понять, категорій та інститутів інформаційного права та інформаційного законодавства як самостійної комплексної галузі в національній правовій системі України.

Метою вивчення дисципліни «Інформаційне право» є створення теоретико-правової основи для формування у студентів, які здобувають вищу освіту, інформаційної культури як складової правової культури; розвиток у майбутніх спеціалістів, зокрема, практичних навичок використання теоретичних знань з інформаційного права, необхідних для розв'язання завдань, що виникають не тільки в інформаційній сфері, але й у інших галузях суспільного життя.

Завдання навчальної дисципліни полягають у: засвоєнні основних понять, категорій та інститутів інформаційного права, основних положень законодавчих та інших нормативно-правових актів, що складають інформаційне законодавство України; вивченні особливостей правового регулювання окремих видів інформації; освоєнні змісту основних

інформаційних прав та свобод людини і громадянина, механізму доступу до різних видів інформації; вивченні засад юридичної відповідальності за порушення інформаційного законодавства тощо.

Вивчення навчальної дисципліни сприятиме:

- умінню студентів тлумачити правові норми українського інформаційного законодавства;

- застосуванню теоретичних знань і приписів нормативних актів у практичному житті, в процесі професійної діяльності;

- виробленню у студентів навичок користування положеннями чинного законодавства,

- вмінню аналізувати інформаційно-правові норми на предмет їх відповідності міжнародно-правовим стандартам регулювання відповідних суспільних відносин з метою підвищення власної інформаційно-правової культури.

Вивчення навчальної дисципліни базується на вивченні таких дисциплін, як: «Теорія держави і права», «Конституційне право», «Адміністративне право», «Цивільне право», «Екологічне право», «Корпоративне право», «Кримінальне право», «Податкове право», «Теорія інформації та кодування», «Проектування інформаційних систем», «Безпека програм та даних». Підсумковий контроль здійснюється у формі *заліку*.

II. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО»

Тема 1. Інформаційне право як комплексна галузь права

Інформаційне право як наука, галузь права і навчальна дисципліна. Предмет інформаційного права. Методи інформаційного права. Поняття, об'єкт, зміст інформаційних відносин. Учасники правовідносин. Органи державної влади і управління України в інформаційній сфері. Поняття і система інформаційного права. Поняття та особливості інформаційно-правових норм. Інститути інформаційного права.

Література

Нормативно-правові акти: 1, 6, 8-10, 20, 32-36.

Основна: 1-5.

Додаткова: 14-16, 23, 25

Тема 2. Джерела інформаційного права

Поняття джерел інформаційного права. Інформаційне законодавство України – основа інформаційного права. Місце інформаційного законодавства в національній правовій системі. Система інформаційного законодавства. Загальна характеристика джерел інформаційного законодавства України. Перспективи розвитку національного інформаційного законодавства. Проблеми систематизації інформаційного законодавства.

Література

Нормативно-правові акти: 1, 6, 7, 11-14, 16-19, 21, 23.

Основна: 1, 4.

Додаткова: 14, 15, 17

Тема 3. Інформація як правова категорія

Поняття інформації як наукової та юридичної категорії. Ознаки інформації як правової категорії.

Інформація як об'єкт інформаційних відносин. Інформаційна продукція. Інформаційні послуги.

Класифікація інформації за чинним законодавством України.

Поняття, види, правове регулювання інформаційних ресурсів.

Документ в інформаційних відносинах як матеріальний носій інформації.

Література

Нормативно-правові акти: 3, 6, 7, 10, 12-14, 16, 27, 29, 39.

Основна: 1, 2, 4.

Додаткова: 4, 9, 15.

Тема 4. Правове регулювання окремих видів інформації

Масова інформація: поняття, ознаки, види. Правові засади регулювання відносин у сфері масової інформації.

Публічна інформація як об'єкт правового регулювання. Порядок доступу до публічної інформації.

Екологічна інформація: поняття, зміст за чинним законодавством.

Статистична інформація як об'єкт правового регулювання.

Науково-технічна інформація. Особливості правового регулювання інших видів інформації (правової, податкової, соціологічної та ін.).

Література

Нормативно-правові акти: 6, 7, 9, 10, 12, 14, 27, 40, 41.

Основна: 1, 2, 4.

Додаткова: 2, 9, 17.

Тема 5. Право на інформацію як інститут інформаційного права

Поняття і зміст права на інформацію. Суб'єкти права на інформацію. Види інформаційних прав та свобод фізичної особи.

Конституційно-правові обмеження права на інформацію. Гарантії права на інформацію.

Правовий механізм доступу до інформації про фізичну особу.

Поняття охорони права на інформації. Зміст і види захисту інформації. Інститути спростування інформації та права на відповідь.

Література

Нормативно-правові акти: 1, 3, 6, 7, 9, 10.

Основна: 4, 5.

Додаткова: 5, 7, 8, 13, 22.

Тема 6. Правовий режим доступу до інформації

Поняття режиму доступу до інформації. Види інформації за правовим режимом доступу. Відкрита інформація та інформація з обмеженим доступом.

Правовий механізм доступу до відкритої інформації. Інформаційний запит на доступ до публічної інформації.

Поняття та види інформації з обмеженим доступом.

Література

Нормативно-правові акти: 1, 6, 7, 11, 15, 16.

Основна: 1, 3-5.

Додаткова: 9, 10, 19.

Тема 7. Інформація з обмеженим доступом

Поняття і види таємної інформації. Державна таємниця як об'єкт правового регулювання. Професійна та службова таємниця. Банківська таємниця як предмет правового регулювання.

Конфіденційна інформація за чинним законодавством. Персональні дані як об'єкт правового захисту. Проблеми правового регулювання комерційної таємниці.

Службова інформація: зміст та режим доступу. Організаційно-правовий механізм забезпечення інформаційної безпеки.

Література

Нормативно-правові акти: 6, 7, 11, 15, 18,

22, 26, 30, 31, 37, 38.

Основна: 1, 3-6.

Додаткова: 3-5, 11, 12, 20, 21, 26.

Тема 8. Юридична відповідальність за порушення інформаційного законодавства

Юридична відповідальність як комплексний інститут інформаційного права.

Поняття інформаційного правопорушення, його ознаки. Основні види правопорушень за чинним законодавством.

Види юридичної відповідальності за правопорушення у сфері інформаційних відносин. Адміністративно-правові, кримінально-правові, цивільно-правові та інші санкції за передбачені законодавством правопорушення.

Випадки звільнення від відповідальності.

Література

Нормативно-правові акти: 1, 2-6, 11, 17, 22, 37.

Основна: 1, 3, 4.

Додаткова: 1, 5, 18, 20, 27.

III. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДЛЯ СПЕЦІАЛІЗАЦІЙ «КОМЕРЦІЙНЕ ПРАВО», «ФІНАНСОВЕ ПРАВО», «ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА»

№	Назва теми	Кількість годин				Форми конт- ролю
		Усього го- дин/кредитів	Лек- ції	Практ. /Мк.	Самост.	
1.	Інформаційне право як комплексна галузь права	11	2	2	7	УО, Є, ІЗ
2.	Джерела інформаційного права	9	2	0	7	УО, Є, ІЗ
3.	Інформація як правова категорія	11	2	2	7	ІЗ, Є, Т
4.	Правове регулювання окремих видів інформації	11	2	2	7	ІЗ, Є, Т
5.	Право на інформацію як інститут інформаційного права	12	2	2	8	УО, Є, СЗ, Т
6.	Правовий режим доступу до інформації	12	2	2	8	УО, Т
7.	Інформація з обмеженим доступом	12	2	2	8	УО, Є, СЗ,
8.	Юридична відповідальність за порушення інформаційного законодавства	12	2	2	8	УО, Є, СЗ,
Разом		90/3	16	14	60	Залік

У м о в н і п о з н а ч е н н я:

УО – усне опитування;

ІЗ – перевірка індивідуальних завдань;

Т – тестування;

Є – есе;

СЗ – вирішення ситуаційних завдань.

**СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ
(ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДЛЯ СПЕЦІАЛІЗАЦІЙ «ПРАВОВЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»,
«КОМП'ЮТЕРНІ НАУКИ»**

№	Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
		Усього годин/кредитів	Лекції	Практ./Мк	Самост.	
1.	Інформаційне право як комплексна галузь права	17	2	2	13	УО, Є, ІЗ
2.	Джерела інформаційного права	15	2	0	13	УО, Є, ІЗ
3.	Інформація як правова категорія	17	2	2	13	ІЗ, Є, Т
4.	Правове регулювання окремих видів інформації	17	2	2	13	ІЗ, Є, Т
5.	Право на інформацію як інститут інформаційного права	17	2	2	13	УО, Є, СЗ, Т
6.	Правовий режим доступу до інформації	17	2	2	13	УО, Т
7.	Інформація з обмеженим доступом	18	2	2	14	УО, Є, СЗ,
8.	Юридична відповідальність за порушення інформаційного законодавства	17	2	2	13	УО, Є, СЗ,
	Разом	135/4,5	16	14	105	Залік

У м о в н і п о з н а ч е н н я:

УО – усне опитування;

ІЗ – перевірка індивідуальних завдань;

Т – тестування;

Є – есе;

СЗ – вирішення ситуаційних завдань.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДЛЯ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС»

№	Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
		Усього годин/кредитів	Лекції	Практ./Мк.	Самост.	
1.	Інформаційне право як комплексна галузь права	11	2	2	7	УО, Є, ІЗ
2.	Джерела інформаційного права	9	2	0	7	УО, Є, ІЗ
3.	Інформація як правова категорія	11	2	2	7	ІЗ, Є, Т
4.	Правове регулювання окремих видів інформації	11	2	2	7	ІЗ, Є, Т
5.	Право на інформацію як інститут інформаційного права	11	2	2	7	УО, Є, СЗ, Т
6.	Правовий режим доступу до інформації	11	2	2	7	УО, Т
7.	Інформація з обмеженим доступом	14	4	2	8	УО, Є, СЗ,
8.	Юридична відповідальність за порушення інформаційного законодавства	12	2	2	8	УО, Є, СЗ,
Разом		90/3	18	14	58	Залік

У м о в н і п о з н а ч е н н я:

УО – усне опитування;

ІЗ – перевірка індивідуальних завдань;

Т – тестування;

Є – есе;

СЗ – вирішення ситуаційних завдань.

**СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА
ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДЛЯ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ
«ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА»**

№	Назва теми	Кількість годин				Форми конт- ролю
		Усього годин/кредитів	Лекції	Практ/ Мк.	Са- мост.	
1.	Інформаційне право як комплексна галузь права	11	2	2	7	УО, Є, ІЗ
2.	Джерела інформаційного права	9	2	0	7	УО, Є, ІЗ
3.	Інформація як правова категорія	11	2	0	8	ІЗ, Є, Т
4.	Правове регулювання окремих видів інформації	12	2	2	8	ІЗ, Є, Т
5.	Право на інформацію як інститут інформаційного права	12	2	2	8	УО, Є, СЗ, Т
6.	Правовий режим доступу до інформації	12	2	2	8	УО, Т
7.	Інформація з обмеженим доступом	12	2	2	8	УО, Є, СЗ,
8.	Юридична відповідальність за порушення інформаційного законодавства	12	2	2	8	УО, Є, СЗ,
Разом		90/3	16	12	62	Залік

У м о в н і п о з н а ч е н н я:

УО – усне опитування;

ІЗ – перевірка індивідуальних завдань;

Т – тестування;

Є – есе;

СЗ – вирішення ситуаційних завдань.

**СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА
ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДЛЯ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ
«СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ»**

№	Назва теми	Кількість годин				Форми конт- ролю
		Усього годин/кредитів	Лекції	Практ/ Мк.	Са- мост.	
1.	Інформаційне право як комплексна галузь права	20	2	2	16	УО, Є, ІЗ
2.	Джерела інформаційного права	20	2	2	16	УО, Є, ІЗ
3.	Інформація як правова категорія	24	4	4	16	ІЗ, Є, Т
4.	Правове регулювання окремих видів інформації	24	4	4	16	ІЗ, Є, Т
5.	Право на інформацію як інститут інформаційного права	24	4	4	16	УО, Є, СЗ, Т
6.	Правовий режим доступу до інформації	24	4	4	16	УО, Т
7.	Інформація з обмеженим доступом	24	4	4	16	УО, Є, СЗ,
8.	Юридична відповідальність за порушення інформаційного законодавства	20	4	4	12	УО, Є, СЗ,
	Разом	180/6	28	28	124	Залік

У м о в н і п о з н а ч е н н я:

УО – усне опитування;

ІЗ – перевірка індивідуальних завдань;

Т – тестування;

Є – есе;

СЗ – вирішення ситуаційних завдань.

**IV. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, ПРАКТИЧНИХ
ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ДЛЯ
СПЕЦІАЛІЗАЦІЙ «КОМЕРЦІЙНЕ ПРАВО», «ФІНАНСОВЕ
ПРАВО», «ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА»**

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
Опанування теоретичного матеріалу, вивчення основних понять теми, набуття практичних навичок у застосуванні норм права, ознайомлення з чинним законодавством	<p>Лекція 1. ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО ЯК КОМПЛЕКСНА ГАЛУЗЬ ПРАВА</p> <p><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інформаційне право як наука, галузь права і навчальна дисципліна. 2. Предмет інформаційного права. Поняття, об'єкт, зміст інформаційних відносин. 3. Учасники правовідносин. Органи державної влади і управління України в інформаційній сфері. <p><i>Література</i></p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 6, 8-10, 20, 32-36.</p> <p><i>Основна:</i> 1-5.</p> <p><i>Додаткова:</i> 14-16, 23, 25.</p>	2	
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи інформаційного права. 2. Поняття і система інформаційного права. 3. Поняття та особливості інформаційно-правових норм. 4. Інститути інформаційного права. 	7	5
	<p>Практичне заняття Інформаційне право як комплексна галузь права</p> <p><i>Питання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єктивні передумови формування в Україні самостійного комплексного утворення (інституту) – інформаційне право. 2. Визначення предмету інформаційного права. 3. Інформаційні відносини як об'єкт пра- 	2	10

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	вового регулювання: поняття, структура, зміст та принципи правовідносин. 4. Учасники інформаційних правовідносин. 5. Особливості методів інформаційного права. 6. Система інформаційного права.		
Опрацювання теоретичного матеріалу щодо розуміння джерел права, особливостей джерел інформаційного права, системи інформаційного законодавства, аналіз сучасного стану та виявлення напрямів розвитку та вдосконалення інформаційного законодавства	<p align="center">Лекція 2. ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА</p> <p align="center"><i>План лекції</i></p> <p>1. Поняття джерел інформаційного права. 2. Інформаційне законодавство України – як основа інформаційного права. Місце інформаційного законодавства в національній правовій системі України. 3. Історія розвитку національного інформаційного законодавства.</p> <p align="center"><i>Література</i></p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 6, 7, 11-14, 16-19, 21, 23. <i>Основна:</i> 1, 4. <i>Додаткова:</i> 14, 15, 17.</p>	2	
	<p align="center"><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <p>1. Система інформаційного законодавства. 2. Загальна характеристика джерел інформаційного законодавства України. 3. Перспективи розвитку інформаційного законодавства України.</p>	7	5
	<p align="center">Практичне заняття <i>Джерела інформаційного права</i> <i>Питання до заняття</i></p> <p>1. Поняття джерел інформаційного права. 2. Поняття інформаційного законодавства України.</p>	—	10

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	3. Система інформаційного законодавства: загальна характеристика. 4. Закони в системі інформаційного законодавства України. 5. Закон України «Про інформацію»: загальні положення, роль в становленні інформаційного права України. 6. Окреслити перспективні напрямки розвитку національного інформаційного законодавства.		
Опанування теоретичного матеріалу, набуття практичних навичок у застосуванні норм інформаційного права, визначення особливостей правового регулювання окремих видів інформаційних ресурсів	<p style="text-align: center;">Лекція 3. ІНФОРМАЦІЯ ЯК ПРАВОВА КАТЕГОРІЯ</p> <p style="text-align: center;"><i>План лекції</i></p> 1. Поняття інформації як наукової та юридичної категорії. 2. Інформація як об'єкт інформаційних відносин. 3. Класифікація інформації. Види інформації за чинним законодавством України. 4. Поняття, види, правове регулювання інформаційних ресурсів. <p style="text-align: center;">Література</p> <i>Нормативно-правові акти:</i> 3, 6, 7, 10, 12-14, 16, 27, 29, 39. <i>Основна:</i> 1, 2, 4. <i>Додаткова:</i> 4, 9, 15.	2	
	<p style="text-align: center;"><i>Питання</i></p> <p style="text-align: center;"><i>для самостійної роботи студентів</i></p> 1. Документ в інформаційних відносинах. 2. Визначити такі поняття: «Документ в інформаційних відносинах», «Матеріальні носії інформації», «Інформаційні потреби», «Інформаційний продукт», «Інформаційні послуги». 3. Поняття, види інформаційних ресурсів.	7	5
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття</p> <p style="text-align: center;">Інформація як правова категорія</p> <p style="text-align: center;"><i>Питання до заняття</i></p> 1. Поняття інформації як багатоаспект-	2	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	ного явища. 2. Інформація як наукова категорія. Особливості інформації у правовідносинах. Поняття інформації за чинним законодавством. 3. Наукова класифікація інформації. Види інформації за чинним законодавством України.		
Опанування теоретичного матеріалу, вивчення основних понять теми, ознайомлення з правовими режимами окремих видів інформації переважно відкритого характеру. Набуття практичних навичок у застосуванні норм нормативно-правових актів	Лекція 4. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ ІНФОРМАЦІЇ <i>План лекції</i> 1. Масова інформація: поняття, ознаки, правові засади регулювання відносин у сфері масової інформації. 2. Публічна інформація як об'єкт правового регулювання. 3. Екологічна інформація: поняття, зміст. 4. Статистична інформація як об'єкт правового регулювання. <i>Література</i> <i>Нормативно-правові акти:</i> 6, 7, 9, 10, 12, 14, 27, 40, 41. <i>Основна:</i> 1, 2, 4. <i>Додаткова:</i> 2, 9, 17.	2	
	<i>Питання для самостійної роботи студентів</i> 1. Науково-технічна інформація. 2. Особливості правового регулювання інших видів інформації (правової, податкової, соціологічної та ін.). 3. Особливості регулювання інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах. 4. Визначити поняття: «інформація довідково-енциклопедичного характеру», «медична інформація», «рекламна інформація», «інформація про товар (роботу, послугу)».	7	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	<p>Практичне заняття</p> <p>Правове регулювання окремих видів інформації</p> <p><i>Питання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Масова інформація: поняття, ознаки, правові засади регулювання відносин у сфері масової інформації 2. Екологічна інформація: поняття, зміст. 3. Статистична інформація як об'єкт правового регулювання. 4. Науково-технічна інформація. 5. Особливості правового регулювання інших видів інформації (правової, податкової, соціологічної та ін.). 	2	10
Вивчення поняття та місту права людини на інформацію, опанування знаннями про основні інформаційні права та набуття навичок їх практичної реалізації; можливості правового захисту порушеного права на інформацію	<p>Лекція 5. ПРАВО НА ІНФОРМАЦІЮ ЯК ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА</p> <p><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, зміст права на інформацію. Суб'єкти права та інформацію. 2. Види інформаційних прав та свобод фізичної особи. Конституційно-правові обмеження права на інформацію. 3. Гарантії права на інформацію. 4. Правовий механізм доступу до інформації про фізичну особу. <p>Література</p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 3, 6, 7, 9, 10.</p> <p><i>Основна:</i> 4, 5.</p> <p><i>Додаткова:</i> 5, 7, 8, 13, 22.</p>	2	
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття охорони права на інформації, її зміст. 2. Зміст і види захисту інформації. Інститути спростування інформації та права на відповідь. 3. Поняття правової охорони права на інформацію. 	8	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	4. Зміст, види і суб'єкти захисту інформації.		
	<p align="center">Практичне заняття Право на інформацію як інститут інформаційного права <i>Питання до заняття</i></p> <p>1. Поняття і зміст права на інформацію. Суб'єкти права на інформацію в Україні. 2. Законодавче регулювання права кожного на збирання, одержання, поширення, використання інформації. 3. Інформаційні права та свободи людини і громадянина за чинним законодавством та фундамент інформаційних відносин. 4. Гарантії права на інформацію. 5. Конституційно-правові обмеження права на інформацію.</p>	2	5
Опанування теоретичного інформаційного матеріалу. Вміння застосовувати норми чинного законодавства щодо доступу до окремих видів інформації. Набуття навичок документального оформлення інформаційного запиту	<p align="center">Лекція 6. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ДОСТУПУ ДО ІНФОРМАЦІЇ <i>План лекції</i></p> <p>1. Поняття режиму доступу до інформації. 2. Види інформації за правовим режимом доступу. 3. Правовий механізм доступу до відкритої інформації.</p> <p align="center">Література <i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 6, 7, 11, 15, 16. <i>Основна:</i> 1, 3-5. <i>Додаткова:</i> 9, 10, 19.</p>	2	
	<p align="center"><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <p>1. Запит на доступ до публічної інформації, 2. Поняття та види інформації з обмеженим доступом. 3. Поняття та види інформації з обмеженим доступом за Законами України «Про інформацію» та «Про доступ до публічної інформації».</p>	8	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	4. Визначити такі поняття: «розпорядники інформації», «суб'єкти владних повноважень», «інформаційний запит».		
	<p align="center">Практичне заняття</p> <p align="center"><i>Правовий режим доступу до інформації</i></p> <p align="center"><i>Питання до заняття</i></p> <p>1. Поняття режиму доступу до інформації.</p> <p>2. Види інформації за режимом доступу неї за чинним законодавством.</p> <p>3. Правовий порядок доступу до відкритої інформації.</p> <p>4. Публічна інформація як об'єкт правового регулювання.</p>	2	5
Опанування теоретичного та нормативного матеріалу. Засвоєння особливостей правового регулювання інформації з обмеженим доступом. Вміння визначати характерні риси таємної, конфіденційної та службової інформації	<p align="center">Лекція 7. ІНФОРМАЦІЯ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ</p> <p align="center"><i>План лекції</i></p> <p>1. Поняття і види таємної інформації.</p> <p>2. Державна таємниця як об'єкт правового регулювання.</p> <p>3. Професійна та службова таємниця.</p> <p>4. Банківська таємниця як предмет правового регулювання.</p> <p>5. Організаційно-правове регулювання забезпечення інформаційної безпеки в Україні.</p> <p align="center"><i>Література</i></p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 6, 7, 11, 15, 18, 22, 26, 30, 31, 37, 38.</p> <p><i>Основна:</i> 1,3-6.</p> <p><i>Додаткова:</i> 3-5, 11, 12, 20, 21, 26.</p>	2	
	<p align="center"><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <p>1. Конфіденційна інформація за чинним законодавством.</p> <p>2. Персональні дані як об'єкт правового захисту.</p> <p>3. Проблеми правового регулювання комерційної таємниці.</p> <p>4. Службова інформація.</p>	8	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	5. Визначити поняття: «Банківська таємниця», «Адвокатська таємниця», «Інформаційна безпека», «Лікарська таємниця», «Таємниця нотаріату», «персональні дані».		
	<p align="center">Практичне заняття Інформація з обмеженим доступом <i>Питання до заняття</i></p> <p>1. Поняття, ознаки і види таємної інформації. 2. Державна таємниця як об'єкт правового регулювання. Відомості, що становлять державну таємницю. 3. Поняття конфіденційної інформації. 4. Проблеми правового регулювання комерційної таємниці. 5. Правовий режим інформації про фізичну особу. 6. Службова інформація.</p>	2	5
Опанування теоретичного матеріалу, набуття практичних навичок правильно тлумачити і застосовувати норми законодавства. Формування у студентів знань щодо підстав притягнення винних осіб до юридичної відповідальності в інформаційній сфері	<p align="center">Лекція 8. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА</p> <p align="center"><i>План лекції</i></p> <p>1. Особливості юридичної відповідальності як інституту інформаційного права. 2. Поняття інформаційного правопорушення. 3. Види правопорушень у сфері інформаційних відносин.</p> <p align="center"><i>Література</i></p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 2-6, 11, 17, 22, 37. <i>Основна:</i> 1, 3, 4. <i>Додаткова:</i> 1, 5, 18, 20, 27</p>	2	
	<p align="center"><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <p>1. Види юридичної відповідальності за правопорушення. 2. Санкції за правопорушення: загальна</p>	8	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	характеристика. 3. Адміністративно-правові, кримінально-правові, цивільно-правові та інші санкції за передбачені законодавством правопорушення. 4. Випадки звільнення від відповідальності. Оціночні судження		
	<i>Практичне заняття</i> Юридична відповідальність за порушення інформаційного законодавства <i>Питання до заняття</i> 1. Юридична відповідальність як комплексний інститут інформаційного права. 2. Поняття інформаційного правопорушення, його ознаки. 3. Основні види правопорушень за чинним законодавством. 4. Види юридичної відповідальності за правопорушення у сфері інформаційних відносин.	2	5
Разом		90	100
	У тому числі аудиторна робота	30	60
	У тому числі самостійна робота	60	40

**ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ,
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ДЛЯ СПЕЦІАЛІЗАЦІЙ
«ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ», «КОМП'ЮТЕРНІ НАУКИ»**

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
Опанування теоретичного матеріалу, вивчення основних понять теми, набуття практичних навичок у застосуванні норм права, ознайомлення з чинним законодавством	<p>Лекція 1. ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО ЯК КОМПЛЕКСНА ГАЛУЗЬ ПРАВА</p> <p><i>План лекції</i></p> <p>1. Інформаційне право як наука, галузь права і навчальна дисципліна.</p> <p>2. Предмет інформаційного права. Поняття, об'єкт, зміст інформаційних відносин.</p> <p>3. Учасники правовідносин. Органи державної влади і управління України в інформаційній сфері.</p> <p><i>Література</i></p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 6, 8-10, 20, 32-36.</p> <p><i>Основна:</i> 1-5.</p> <p><i>Додаткова:</i> 14-16, 23, 25.</p>	2	
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <p>1. Методи інформаційного права.</p> <p>2. Поняття і система інформаційного права.</p> <p>3. Поняття та особливості інформаційно-правових норм.</p> <p>4. Інститути інформаційного права.</p>	13	5
	<p>Практичне заняття</p> <p><i>Інформаційне право як комплексна галузь права</i></p> <p><i>Питання до заняття</i></p> <p>1. Об'єктивні передумови формування в Україні самостійного комплексного утворення (інституту) – інформаційне право.</p> <p>2. Визначення предмету інформаційного права.</p>	2	10

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	3. Інформаційні відносини як об'єкт правового регулювання: поняття, структура, зміст та принципи правовідносин. 4. Учасники інформаційних правовідносин. 5. Особливості методів інформаційного права. 6. Система інформаційного права.		
Опрацювання теоретичного матеріалу щодо розуміння джерел права, особливостей джерел інформаційного права, системи інформаційного законодавства, аналіз сучасного стану та виявлення напрямів розвитку та вдосконалення	<p style="text-align: center;">Лекція 2. ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА <i>План лекції</i></p> 1. Поняття джерел інформаційного права. 2. Інформаційне законодавство України – як основа інформаційного права. Місце інформаційного законодавства в національній правовій системі України. 3. Історія розвитку національного інформаційного законодавства. <i>Література</i> <i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 6, 7, 11-14, 16-19, 21, 23. <i>Основна:</i> 1, 4. <i>Додаткова:</i> 14, 15, 17.	2	
	<p style="text-align: center;"><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> 1. Система інформаційного законодавства. 2. Загальна характеристика джерел інформаційного законодавства України. 3. Перспективи розвитку інформаційного законодавства України.	14	5
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття Джерела інформаційного права <i>Питання до заняття</i></p> 1. Поняття джерел інформаційного права. 2. Поняття інформаційного законодавства України. 3. Система інформаційного законодав-	2	10

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	ства: загальна характеристика. 4. Закони в системі інформаційного законодавства України. 5. Закон України «Про інформацію»: загальні положення, роль в становленні інформаційного права України. 6. Окреслити перспективні напрямки розвитку національного інформаційного законодавства.		
Опанування теоретичного матеріалу, набуття практичних навичок у застосуванні норм інформаційного права, визначення особливостей правового регулювання окремих видів інформаційних ресурсів	<p align="center">Лекція 3. ІНФОРМАЦІЯ ЯК ПРАВОВА КАТЕГОРІЯ</p> <p align="center"><i>План лекції</i></p> <p>1. Поняття інформації як наукової та юридичної категорії. 2. Інформація як об'єкт інформаційних відносин. 3. Класифікація інформації. Види інформації за чинним законодавством України. 4. Поняття, види, правове регулювання інформаційних ресурсів.</p> <p align="center">Література</p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 3, 6, 7, 10, 12-14, 16, 27, 29, 39. <i>Основна:</i> 1, 2, 4. <i>Додаткова:</i> 4, 9, 15.</p>	2	
	<p align="center"><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <p>1. Документ в інформаційних відносинах. 2. Визначити такі поняття: «Документ в інформаційних відносинах», «Матеріальні носії інформації», «Інформаційні потреби», «Інформаційний продукт», «Інформаційні послуги». 3. Поняття, види інформаційних ресурсів.</p>	13	5
	<p>Практичне заняття</p> <p><i>Інформація як правова категорія</i></p>	2	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	<p><i>Питання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття інформації як багатоаспектного явища. 2. Інформація як наукова категорія. Особливості інформації у правовідносинах. Поняття інформації за чинним законодавством. 3. Наукова класифікація інформації. Види інформації за чинним законодавством України. 		
Опанування теоретичного матеріалу, вивчення основних понять теми, ознайомлення з правовими режимами окремих видів інформації переважно відкритого характеру. Набуття практичних навичок у застосуванні норм нормативно-правових актів	<p>Лекція 4. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ ІНФОРМАЦІЇ</p> <p><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Масова інформація: поняття, ознаки, правові засади регулювання відносин у сфері масової інформації. 2. Публічна інформація як об'єкт правового регулювання. 3. Екологічна інформація: поняття, зміст. 4. Статистична інформація як об'єкт правового регулювання. <p>Література</p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 6, 7, 9, 10, 12, 14, 27, 40, 41.</p> <p><i>Основна:</i> 1, 2, 4.</p> <p><i>Додаткова:</i> 2, 9, 17.</p>	2	
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науково-технічна інформація. 2. Особливості правового регулювання інших видів інформації (правової, податкової, соціологічної та ін.). 3. Особливості регулювання інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах. 4. Визначити поняття: «інформація довідково-енциклопедичного характеру», «медична інформація», «рекламна ін- 	13	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	формація», «інформація про товар (роботу, послугу)».		
	<p>Практичне заняття</p> <p>Правове регулювання окремих видів інформації</p> <p><i>Питання до заняття</i></p> <p>1. Масова інформація: поняття, ознаки, правові засади регулювання відносин у сфері масової інформації</p> <p>2. Екологічна інформація: поняття, зміст.</p> <p>3. Статистична інформація як об'єкт правового регулювання.</p> <p>4. Науково-технічна інформація.</p> <p>5. Особливості правового регулювання інших видів інформації (правової, податкової, соціологічної та ін.).</p>	2	10
Вивчення поняття та місту права людини на інформацію, опанування знаннями про основні інформаційні права та набуття навичок їх практичної реалізації; можливості правового захисту порушеного права на інформацію	<p>Лекція 5. ПРАВО НА ІНФОРМАЦІЮ ЯК ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА</p> <p><i>План лекції</i></p> <p>1. Поняття, зміст права на інформацію. Суб'єкти права та інформацію.</p> <p>2. Види інформаційних прав та свобод фізичної особи. Конституційно-правові обмеження права на інформацію.</p> <p>3. Гарантії права на інформацію. 4. Правовий механізм доступу до інформації про фізичну особу.</p> <p>Література</p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 3, 6, 7, 9, 10.</p> <p><i>Основна:</i> 4, 5.</p> <p><i>Додаткова:</i> 5, 7, 8, 13, 22.</p>	2	
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <p>1. Поняття охорони права на інформації, її зміст.</p> <p>2. Зміст і види захисту інформації. Ін-</p>	13	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	<p>ституту спростування інформації та права на відповідь.</p> <p>3. Поняття правової охорони права на інформацію.</p> <p>4. Зміст, види і суб'єкти захисту інформації.</p>		
	<p>Практичне заняття Право на інформацію як інститут інформаційного права <i>Питання до заняття</i></p> <p>1. Поняття і зміст права на інформацію. Суб'єкти права на інформацію в Україні.</p> <p>2. Законодавче регулювання права кожного на збирання, одержання, поширення, використання інформації.</p> <p>3. Інформаційні права та свободи людини і громадянина за чинним законодавством та фундамент інформаційних відносин.</p> <p>4. Гарантії права на інформацію.</p> <p>5. Конституційно-правові обмеження права на інформацію.</p>	2	5
<p>Опанування теоретичного інформаційного матеріалу.</p> <p>Вміння застосовувати норми чинного законодавства щодо доступу до окремих видів інформації. Набуття навичок документального оформлення інформаційного запиту</p>	<p>Лекція 6. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ДОСТУПУ ДО ІНФОРМАЦІЇ <i>План лекції</i></p> <p>1. Поняття режиму доступу до інформації.</p> <p>2. Види інформації за правовим режимом доступу.</p> <p>3. Правовий механізм доступу до відкритої інформації.</p> <p>Література <i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 6, 7, 11, 15, 16. <i>Основна:</i> 1, 3-5. <i>Додаткова:</i> 9, 10, 19.</p>	2	

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Запит на доступ до публічної інформації, 2. Поняття та види інформації з обмеженим доступом. 3. Поняття та види інформації з обмеженим доступом за Законами України «Про інформацію» та «Про доступ до публічної інформації». 4. Визначити такі поняття: «розпорядники інформації», «суб'єкти владних повноважень», «інформаційний запит». 	13	5
	<p>Практичне заняття <i>Правовий режим доступу до інформації</i> <i>Питання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття режиму доступу до інформації. 2. Види інформації за режимом доступу неї за чинним законодавством. 3. Правовий порядок доступу до відкритої інформації. 4. Публічна інформація як об'єкт правового регулювання. 	2	5
Опанування теоретичного та нормативного матеріалу. Засвоєння особливостей правового регулювання інформації з обмеженим доступом. Вміння визначати характерні риси таємної, конфіденційної та службової інформації	<p>Лекція 7. ІНФОРМАЦІЯ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ <i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і види таємної інформації. 2. Державна таємниця як об'єкт правового регулювання. 3. Професійна та службова таємниця. 4. Банківська таємниця як предмет правового регулювання. 5. Організаційно-правове регулювання забезпечення інформаційної безпеки в Україні. <p>Література <i>Нормативно-правові акти:</i> 6, 7, 11, 15, 18, 22, 26, 30, 31, 37, 38.</p>	2	

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	<i>Основна: 1,3-6. Додаткова: 3-5, 11, 12, 20, 21, 26.</i>		
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми правового захисту комерційної таємниці в Україні. 2. Об'єкти та суб'єкти права власності на комерційну таємницю. 3. Система правового захисту комерційної таємниці підприємства, її елементи та складові. 4. Юридичне закріплення права підприємства на комерційну таємницю. 5. Визначення відомостей, що складають комерційну таємницю підприємства. 6. Допуск і доступ до комерційної таємниці. 	13	5
	<p>Практичне заняття Інформація з обмеженим доступом <i>Питання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, ознаки і види таємної інформації. 2. Державна таємниця як об'єкт правового регулювання. Відомості, що становлять державну таємницю. 3. Поняття конфіденційної інформації. 4. Проблеми правового регулювання комерційної таємниці. 5. Правовий режим інформації про фізичну особу. 6. Службова інформація. 	2	5
Опанування теоретичного матеріалу, набуття практичних навичок правильно тлумачити і застосовувати норми законодавства. Формування у	<p>Лекція 8. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА <i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості юридичної відповідальності як інституту інформаційного права. 2. Поняття інформаційного правопору- 	2	

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
студентів знань щодо підстав притягнення винних осіб до юридичної відповідальності в інформаційній сфері	шення. 3. Види правопорушень у сфері інформаційних відносин. <i>Література</i> <i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 2-6, 11, 17, 22, 37. <i>Основна:</i> 1, 3, 4. <i>Додаткова:</i> 1, 5, 18, 20, 27		
	<i>Питання для самостійної роботи студентів</i> 1. Види юридичної відповідальності за правопорушення. 2. Санкції за правопорушення: загальна характеристика. 3. Адміністративно-правові, кримінально-правові, цивільно-правові та інші санкції за передбачені законодавством правопорушення. 4. Випадки звільнення від відповідальності. Оціночні судження	13	5
	<i>Практичне заняття</i> Юридична відповідальність за порушення інформаційного законодавства <i>Питання до заняття</i> 1. Юридична відповідальність як комплексний інститут інформаційного права. 2. Поняття інформаційного правопорушення, його ознаки. 3. Основні види правопорушень за чинним законодавством. 4. Види юридичної відповідальності за правопорушення у сфері інформаційних відносин.	2	5
Разом		135	100
	У тому числі аудиторна робота	30	60
	У тому числі самостійна робота	105	40

**ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ,
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ДЛЯ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ
«ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС»**

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
Опанування теоретичного матеріалу, вивчення основних понять теми, набуття практичних навичок у застосуванні норм права, ознайомлення з чинним законодавством	<p>Лекція 1. ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО ЯК КОМПЛЕКСНА ГАЛУЗЬ ПРАВА</p> <p><i>План лекції</i></p> <p>1. Інформаційне право як наука, галузь права і навчальна дисципліна.</p> <p>2. Предмет інформаційного права. Поняття, об'єкт, зміст інформаційних відносин.</p> <p>3. Учасники правовідносин. Органи державної влади і управління України в інформаційній сфері.</p> <p><i>Література</i></p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 6, 8-10, 20, 32-36.</p> <p><i>Основна:</i> 1-5.</p> <p><i>Додаткова:</i> 14-16, 23, 25.</p>	2	
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <p>1. Методи інформаційного права.</p> <p>2. Поняття і система інформаційного права.</p> <p>3. Поняття та особливості інформаційно-правових норм.</p> <p>4. Інститути інформаційного права.</p>	7	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	<p>Практичне заняття Інформаційне право як комплексна галузь права <i>Питання до заняття</i></p> <p>1. Об'єктивні передумови формування в Україні самостійного комплексного утворення (інституту) – інформаційне право. 2. Визначення предмету інформаційного права. 3. Інформаційні відносини як об'єкт правового регулювання: поняття, структура, зміст та принципи правовідносин. 4. Учасники інформаційних правовідносин. 5. Особливості методів інформаційного права. 6. Система інформаційного права.</p>	2	10
Опрацювання теоретичного матеріалу щодо розуміння джерел права, особливостей джерел інформаційного права, системи інформаційного законодавства, аналіз сучасного стану та виявлення напрямів розвитку та вдосконалення	<p>Лекція 2. ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА <i>План лекції</i></p> <p>1. Поняття джерел інформаційного права. 2. Інформаційне законодавство України – як основа інформаційного права. Місце інформаційного законодавства в національній правовій системі України. 3. Історія розвитку національного інформаційного законодавства.</p> <p><i>Література</i> <i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 6, 7, 11-14, 16-19, 21, 23. <i>Основна:</i> 1, 4. <i>Додаткова:</i> 14, 15, 17.</p>	2	
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <p>1. Система інформаційного законодавства.</p>	7	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	2. Загальна характеристика джерел інформаційного законодавства України. 3. Перспективи розвитку інформаційного законодавства України.		
	<p align="center">Практичне заняття <i>Джерела інформаційного права</i> <i>Питання до заняття</i></p> 1. Поняття джерел інформаційного права. 2. Поняття інформаційного законодавства України. 3. Система інформаційного законодавства: загальна характеристика. 4. Закони в системі інформаційного законодавства України. 5. Закон України «Про інформацію»: загальні положення, роль в становленні інформаційного права України. 6. Окреслити перспективні напрямки розвитку національного інформаційного законодавства.	-	10

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
Опанування теоретичного матеріалу, набуття практичних навичок у застосуванні норм інформаційного права, визначення особливостей правового регулювання окремих видів інформаційних ресурсів	<p>Лекція 3. ІНФОРМАЦІЯ ЯК ПРАВОВА КАТЕГОРІЯ</p> <p><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття інформації як наукової та юридичної категорії. 2. Інформація як об'єкт інформаційних відносин. 3. Класифікація інформації. Види інформації за чинним законодавством України. 4. Поняття, види, правове регулювання інформаційних ресурсів. <p>Література</p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 3, 6, 7, 10, 12-14, 16, 27, 29, 39.</p> <p><i>Основна:</i> 1, 2, 4.</p> <p><i>Додаткова:</i> 4, 9, 15.</p>	2	
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Документ в інформаційних відносинах. 2. Визначити такі поняття: «Документ в інформаційних відносинах», «Матеріальні носії інформації», «Інформаційні потреби», «Інформаційний продукт», «Інформаційні послуги». 3. Поняття, види інформаційних ресурсів. 	7	5
	<p>Практичне заняття</p> <p>Інформація як правова категорія</p> <p><i>Питання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття інформації як багатоаспектного явища. 2. Інформація як наукова категорія. Особливості інформації у правовідносинах. Поняття інформації за чинним законодавством. 3. Наукова класифікація інформації. 	2	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	ції. Види інформації за чинним законодавством України.		
Опанування теоретичного матеріалу, вивчення основних понять теми, ознайомлення з правовими режимами окремих видів інформації переважно відкритого характеру. Набуття практичних навичок у застосуванні норм нормативно-правових актів	<p align="center">Лекція 4. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ ІНФОРМАЦІЇ</p> <p align="center"><i>План лекції</i></p> <p>1. Масова інформація: поняття, ознаки, правові засади регулювання відносин у сфері масової інформації.</p> <p>2. Публічна інформація як об'єкт правового регулювання.</p> <p>3. Екологічна інформація: поняття, зміст.</p> <p>4. Статистична інформація як об'єкт правового регулювання.</p> <p align="center">Література</p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 6, 7, 9, 10, 12, 14, 27, 40, 41.</p> <p><i>Основна:</i> 1, 2, 4.</p> <p><i>Додаткова:</i> 2, 9, 17.</p>	2	
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <p>1. Науково-технічна інформація.</p> <p>2. Особливості правового регулювання інших видів інформації (правової, податкової, соціологічної та ін.).</p> <p>3. Особливості регулювання інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах.</p> <p>4. Визначити поняття: «інформація довідково-енциклопедичного характеру», «медична інформація», «рекламна інформація», «інформація про товар (роботу, послугу)».</p>	7	5
	<p align="center">Практичне заняття</p> <p align="center">Правове регулювання окремих видів інформації</p>	2	10

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	<p><i>Питання до заняття</i></p> <p>1. Масова інформація: поняття, ознаки, правові засади регулювання відносин у сфері масової інформації</p> <p>2. Екологічна інформація: поняття, зміст.</p> <p>3. Статистична інформація як об'єкт правового регулювання.</p> <p>4. Науково-технічна інформація.</p> <p>5. Особливості правового регулювання інших видів інформації (правової, податкової, соціологічної та ін.).</p>		
Вивчення поняття та місту права людини на інформацію, опанування знаннями про основні інформаційні права та набуття навичок їх практичної реалізації; можливості правового захисту порушеного права на інформацію	<p>Лекція 5. ПРАВО НА ІНФОРМАЦІЮ ЯК ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА</p> <p><i>План лекції</i></p> <p>1. Поняття, зміст права на інформацію. Суб'єкти права та інформацію.</p> <p>2. Види інформаційних прав та свобод фізичної особи. Конституційно-правові обмеження права на інформацію.</p> <p>3. Гарантії права на інформацію. 4. Правовий механізм доступу до інформації про фізичну особу.</p> <p>Література</p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 3, 6, 7, 9, 10.</p> <p><i>Основна:</i> 4, 5.</p> <p><i>Додаткова:</i> 5, 7, 8, 13, 22.</p>	2	
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <p>1. Поняття охорони права на інформації, її зміст.</p> <p>2. Зміст і види захисту інформації. Інститути спростування інформації та права на відповідь.</p>	7	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	3. Поняття правової охорони права на інформацію. 4. Зміст, види і суб'єкти захисту інформації.		
	<p align="center">Практичне заняття Право на інформацію як інститут інформаційного права <i>Питання до заняття</i></p> 1. Поняття і зміст права на інформацію. Суб'єкти права на інформацію в Україні. 2. Законодавче регулювання права кожного на збирання, одержання, поширення, використання інформації. 3. Інформаційні права та свободи людини і громадянина за чинним законодавством та фундамент інформаційних відносин. 4. Гарантії права на інформацію. 5. Конституційно-правові обмеження права на інформацію.	2	5
Опанування теоретичного інформативного матеріалу. Вміння застосовувати норми чинного законодавства щодо доступу до окремих видів інформації. Набуття навичок документального оформлення інформаційного запиту	<p align="center">Лекція 6. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ДОСТУПУ ДО ІНФОРМАЦІЇ <i>План лекції</i></p> 1. Поняття режиму доступу до інформації. 2. Види інформації за правовим режимом доступу. 3. Правовий механізм доступу до відкритої інформації. <p align="center">Література</p> <i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 6, 7, 11, 15, 16. <i>Основна:</i> 1, 3-5. <i>Додаткова:</i> 9, 10, 19.	2	
	<p align="center"><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> 1. Запит на доступ до публічної	7	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	інформації, 2. Поняття та види інформації з обмеженим доступом. 3. Поняття та види інформації з обмеженим доступом за Законами України «Про інформацію» та «Про доступ до публічної інформації». 4. Визначити такі поняття: «розпорядники інформації», «суб'єкти владних повноважень», «інформаційний запит».		
	Практичне заняття <i>Правовий режим доступу до інформації</i> <i>Питання до заняття</i> 1. Поняття режиму доступу до інформації. 2. Види інформації за режимом доступу неї за чинним законодавством. 3. Правовий порядок доступу до відкритої інформації. 4. Публічна інформація як об'єкт правового регулювання.	2	5
Опанування теоретичного та нормативного матеріалу. Засвоєння особливостей правового регулювання інформації з обмеженим доступом. Вміння визначати характерні риси таємної, конфіденційної та службової інформації	Лекція 7. ІНФОРМАЦІЯ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ <i>План лекції</i> 1. Поняття і види таємної інформації. 2. Державна таємниця як об'єкт правового регулювання. 3. Професійна та службова таємниця. 4. Банківська таємниця як предмет правового регулювання. 5. Організаційно-правове регулювання забезпечення інформаційної безпеки в Україні.	4	

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	<p><i>Література</i> <i>Нормативно-правові акти:</i> 6, 7, 11, 15, 18, 22, 26, 30, 31, 37, 38. <i>Основна:</i> 1,3-6. <i>Додаткова:</i> 3-5, 11, 12, 20, 21, 26.</p>		
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конфіденційна інформація за чинним законодавством. 2. Персональні дані як об'єкт правового захисту. 3. Проблеми правового регулювання комерційної таємниці. 4. Службова інформація. 5. Визначити поняття: «банківська таємниця», «адвокатська таємниця», «інформаційна безпека», «лікарська таємниця», «таємниця нотаріату», «персональні дані». 	8	5
	<p>Практичне заняття <i>Інформація з обмеженим доступом</i> <i>Питання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, ознаки і види таємної інформації. 2. Державна таємниця як об'єкт правового регулювання. Відомості, що становлять державну таємницю. 3. Поняття конфіденційної інформації. 4. Проблеми правового регулювання комерційної таємниці. 5. Правовий режим інформації про фізичну особу. 6. Службова інформація. 	2	5
Опанування теоретичного матеріалу, набуття практичних	<p>Лекція 8. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ</p>	2	

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
навичок правильно тлумачити і застосовувати норми законодавства. Формування у студентів знань щодо підстав притягнення винних осіб до юридичної відповідальності в інформаційній сфері	<p align="center">ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА</p> <p align="center"><i>План лекції</i></p> <p>1. Особливості юридичної відповідальності як інституту інформаційного права.</p> <p>2. Поняття інформаційного правопорушення.</p> <p>3. Види правопорушень у сфері інформаційних відносин.</p> <p align="center"><i>Література</i></p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 2-6, 11, 17, 22, 37.</p> <p><i>Основна:</i> 1, 3, 4.</p> <p><i>Додаткова:</i> 1, 5, 18, 20, 27</p>		
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <p>1. Види юридичної відповідальності за правопорушення.</p> <p>2. Санкції за правопорушення: загальна характеристика.</p> <p>3. Адміністративно-правові, кримінально-правові, цивільно-правові та інші санкції за передбачені законодавством правопорушення.</p> <p>4. Випадки звільнення від відповідальності. Оціночні судження</p>	8	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	<p><i>Практичне заняття</i></p> <p>Юридична відповідальність за порушення інформаційного законодавства</p> <p><i>Питання до заняття</i></p> <p>1. Юридична відповідальність як комплексний інститут інформаційного права.</p> <p>2. Поняття інформаційного правопорушення, його ознаки.</p> <p>3. Основні види правопорушень за чинним законодавством.</p> <p>4. Види юридичної відповідальності за правопорушення у сфері інформаційних відносин.</p>	2	5
Разом		90	100
	У тому числі аудиторна робота	32	60
	У тому числі самостійна робота	58	40

**ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ,
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ДЛЯ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ
«ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА»**

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
Опанування теоретичного матеріалу, вивчення основних понять теми, набуття практичних навичок у застосуванні норм права, ознайомлення з чинним законодавством	<p>Лекція 1. ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО ЯК КОМПЛЕКСНА ГАЛУЗЬ ПРАВА</p> <p><i>План лекції</i></p> <p>1. Інформаційне право як наука, галузь права і навчальна дисципліна.</p> <p>2. Предмет інформаційного права. Поняття, об'єкт, зміст інформаційних відносин.</p> <p>3. Учасники правовідносин. Органи державної влади і управління України в інформаційній сфері.</p> <p>Література</p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 6, 8-10, 20, 32-36.</p> <p><i>Основна:</i> 1-5.</p> <p><i>Додаткова:</i> 14-16, 23, 25.</p>	2	
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <p>1. Методи інформаційного права.</p> <p>2. Поняття і система інформаційного права.</p> <p>3. Поняття та особливості інформаційно-правових норм.</p> <p>4. Інститути інформаційного права.</p>	7	5
	<p>Практичне заняття</p> <p><i>Інформаційне право як комплексна галузь права</i></p> <p><i>Питання до заняття</i></p> <p>1. Об'єктивні передумови формування в Україні самостійного комплексного утворення (інституту) – інформаційне право.</p> <p>2. Визначення предмету інформаційного права.</p>	2	10

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	3. Інформаційні відносини як об'єкт правового регулювання: поняття, структура, зміст та принципи правовідносин. 4. Учасники інформаційних правовідносин. 5. Особливості методів інформаційного права. 6. Система інформаційного права.		
Опрацювання теоретичного матеріалу щодо розуміння джерел права, особливостей джерел інформаційного права, системи інформаційного законодавства, аналіз сучасного стану та виявлення напрямів розвитку та вдосконалення інформаційного законодавства	Лекція 2. ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА <i>План лекції</i> 1. Поняття джерел інформаційного права. 2. Інформаційне законодавство України – як основа інформаційного права. Місце інформаційного законодавства в національній правовій системі України. 3. Історія розвитку національного інформаційного законодавства. <i>Література</i> <i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 6, 7, 11-14, 16-19, 21, 23. <i>Основна:</i> 1, 4. <i>Додаткова:</i> 14, 15, 17.	2	
	<i>Питання для самостійної роботи студентів</i> 1. Система інформаційного законодавства. 2. Загальна характеристика джерел інформаційного законодавства України. 3. Перспективи розвитку інформаційного законодавства України.	7	5
	Практичне заняття Джерела інформаційного права <i>Питання до заняття</i> 1. Поняття джерел інформаційного права.	—	10

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	<p>2. Поняття інформаційного законодавства України.</p> <p>3. Система інформаційного законодавства: загальна характеристика.</p> <p>4. Закони в системі інформаційного законодавства України.</p> <p>5. Закон України «Про інформацію»: загальні положення, роль в становленні інформаційного права України.</p> <p>6. Окреслити перспективні напрямки розвитку національного інформаційного законодавства.</p>		
Опанування теоретичного матеріалу, набуття практичних навичок у застосуванні норм інформаційного права, визначення особливостей правового регулювання окремих видів інформаційних ресурсів	<p>Лекція 3. ІНФОРМАЦІЯ ЯК ПРАВОВА КАТЕГОРІЯ</p> <p><i>План лекції</i></p> <p>1. Поняття інформації як наукової та юридичної категорії.</p> <p>2. Інформація як об'єкт інформаційних відносин.</p> <p>3. Класифікація інформації. Види інформації за чинним законодавством України.</p> <p>4. Поняття, види, правове регулювання інформаційних ресурсів.</p> <p>Література</p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 3, 6, 7, 10, 12-14, 16, 27, 29, 39.</p> <p><i>Основна:</i> 1, 2, 4.</p> <p><i>Додаткова:</i> 4, 9, 15.</p>	2	
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <p>1. Документ в інформаційних відносинах.</p> <p>2. Визначити такі поняття: «Документ в інформаційних відносинах», «Матеріальні носії інформації», «Інформаційні потреби», «Інформаційний продукт», «Ін-</p>	8	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	формаційні послуги». 3. Поняття, види інформаційних ресурсів.		
	Практичне заняття Інформація як правова категорія <i>Питання до заняття</i> 1. Поняття інформації як багатоаспектного явища. 2. Інформація як наукова категорія. Особливості інформації у правовідносинах. Поняття інформації за чинним законодавством. 3. Наукова класифікація інформації. Види інформації за чинним законодавством України.	-	5
Опанування теоретичного матеріалу, вивчення основних понять теми, ознайомлення з правовими режимами окремих видів інформації переважно відкритого характеру. Набуття практичних навичок у застосуванні норм нормативно-правових актів	Лекція 4. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ ІНФОРМАЦІЇ <i>План лекції</i> 1. Масова інформація: поняття, ознаки, правові засади регулювання відносин у сфері масової інформації. 2. Публічна інформація як об'єкт правового регулювання. 3. Екологічна інформація: поняття, зміст. 4. Статистична інформація як об'єкт правового регулювання. Література <i>Нормативно-правові акти:</i> 6, 7, 9, 10, 12, 14, 27, 40, 41. <i>Основна:</i> 1, 2, 4. <i>Додаткова:</i> 2, 9, 17.	2	
	<i>Питання для самостійної роботи студентів</i> 1. Науково-технічна інформація. 2. Особливості правового регулювання інших видів інформації (правової, податкової, соціологі-	8	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	чної та ін.). 3. Особливості регулювання інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах. 4. Визначити поняття: «інформація довідково-енциклопедичного характеру», «медична інформація», «рекламна інформація», «інформація про товар (роботу, послугу)».		
	<p>Практичне заняття Правове регулювання окремих видів інформації <i>Питання до заняття</i></p> <p>1. Масова інформація: поняття, ознаки, правові засади регулювання відносин у сфері масової інформації 2. Екологічна інформація: поняття, зміст. 3. Статистична інформація як об'єкт правового регулювання. 4. Науково-технічна інформація. 5. Особливості правового регулювання інших видів інформації (правової, податкової, соціологічної та ін.).</p>	2	10
Вивчення поняття та місту права людини на інформацію, опанування знаннями про основні інформаційні права та набуття навичок їх практичної реалізації; можливості правового захисту порушеного права на інформацію	<p>Лекція 5. ПРАВО НА ІНФОРМАЦІЮ ЯК ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА <i>План лекції</i></p> <p>1. Поняття, зміст права на інформацію. Суб'єкти права та інформацію. 2. Види інформаційних прав та свобод фізичної особи. Конституційно-правові обмеження права на інформацію. 3. Гарантії права на інформацію. 4. Правовий механізм доступу до</p>	2	

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	інформації про фізичну особу. Література <i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 3, 6, 7, 9, 10. <i>Основна:</i> 4, 5. <i>Додаткова:</i> 5, 7, 8, 13, 22.		
	<i>Питання для самостійної роботи студентів</i> 1. Поняття охорони права на інформації, її зміст. 2. Зміст і види захисту інформації. Інститути спростування інформації та права на відповідь. 3. Поняття правової охорони права на інформацію. 4. Зміст, види і суб'єкти захисту інформації.	8	5
	Практичне заняття Право на інформацію як інститут інформаційного права <i>Питання до заняття</i> 1. Поняття і зміст права на інформацію. Суб'єкти права на інформацію в Україні. 2. Законодавче регулювання права кожного на збирання, одержання, поширення, використання інформації. 3. Інформаційні права та свободи людини і громадянина за чинним законодавством та фундамент інформаційних відносин. 4. Гарантії права на інформацію. 5. Конституційно-правові обмеження права на інформацію.	2	5
Опанування теоретичного інформативного матеріалу. Вміння застосовувати норми чинного зако-	Лекція 6. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ДОСТУПУ ДО ІНФОРМАЦІЇ <i>План лекції</i> 1. Поняття режиму доступу до інформації.	2	

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
нодавства щодо доступу до окремих видів інформації. Набуття навичок документального оформлення інформаційного запиту	2. Види інформації за правовим режимом доступу. 3. Правовий механізм доступу до відкритої інформації. Література <i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 6, 7, 11, 15, 16. <i>Основна:</i> 1, 3-5. <i>Додаткова:</i> 9, 10, 19.		
	<i>Питання для самостійної роботи студентів</i> 1. Запит на доступ до публічної інформації, 2. Поняття та види інформації з обмеженим доступом. 3. Поняття та види інформації з обмеженим доступом за Законами України «Про інформацію» та «Про доступ до публічної інформації». 4. Визначити такі поняття: «розпорядники інформації», «суб'єкти владних повноважень», «інформаційний запит».	8	5
	Практичне заняття Правовий режим доступу до інформації <i>Питання до заняття</i> 1. Поняття режиму доступу до інформації. 2. Види інформації за режимом доступу неї за чинним законодавством. 3. Правовий порядок доступу до відкритої інформації. 4. Публічна інформація як об'єкт правового регулювання.	2	5
Опанування теоретичного та нормативного матеріалу. За-	Лекція 7. ІНФОРМАЦІЯ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ <i>План лекції</i>	2	

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
своєння особливостей правового регулювання інформації з обмеженим доступом. Вміння визначати характерні риси таємної, конфіденційної та службової інформації	<p>1. Поняття і види таємної інформації.</p> <p>2. Державна таємниця як об'єкт правового регулювання.</p> <p>3. Професійна та службова таємниця.</p> <p>4. Банківська таємниця як предмет правового регулювання.</p> <p>5. Організаційно-правове регулювання забезпечення інформаційної безпеки в Україні.</p> <p>Література</p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 6, 7, 11, 15, 18, 22, 26, 30, 31, 37, 38.</p> <p><i>Основна:</i> 1,3-6.</p> <p><i>Додаткова:</i> 3-5, 11, 12, 20, 21, 26.</p>		
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <p>1. Конфіденційна інформація за чинним законодавством.</p> <p>2. Персональні дані як об'єкт правового захисту.</p> <p>3. Проблеми правового регулювання комерційної таємниці.</p> <p>4. Службова інформація.</p> <p>5. Визначити поняття: «Банківська таємниця», «Адвокатська таємниця», «Інформаційна безпека», «Лікарська таємниця», «Таємниця нотаріату», «персональні дані».</p>	8	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	<p>Практичне заняття Інформація з обмеженим доступом <i>Питання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, ознаки і види таємної інформації. 2. Державна таємниця як об'єкт правового регулювання. Відомості, що становлять державну таємницю. 3. Поняття конфіденційної інформації. 4. Проблеми правового регулювання комерційної таємниці. 5. Правовий режим інформації про фізичну особу. 6. Службова інформація. 	2	5
Опанування теоретичного матеріалу, набуття практичних навичок правильно тлумачити і застосовувати норми законодавства. Формування у студентів знань щодо підстав притягнення винних осіб до юридичної відповідальності в інформаційній сфері	<p>Лекція 8. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА <i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості юридичної відповідальності як інституту інформаційного права. 2. Поняття інформаційного правопорушення. 3. Види правопорушень у сфері інформаційних відносин. <p><i>Література</i> <i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 2-6, 11, 17, 22, 37. <i>Основна:</i> 1, 3, 4. <i>Додаткова:</i> 1, 5, 18, 20, 27</p>	2	
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види юридичної відповідальності за правопорушення. 2. Санкції за правопорушення: за- 	8	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання, бали
	гальна характеристика. 3. Адміністративно-правові, кримінально-правові, цивільно-правові та інші санкції за передбачені законодавством правопорушення. 4. Випадки звільнення від відповідальності. Оціночні судження		
	<i>Практичне заняття</i> Юридична відповідальність за порушення інформаційного законодавства <i>Питання до заняття</i> 1. Юридична відповідальність як комплексний інститут інформаційного права. 2. Поняття інформаційного правопорушення, його ознаки. 3. Основні види правопорушень за чинним законодавством. 4. Види юридичної відповідальності за правопорушення у сфері інформаційних відносин.	2	5
Разом		90	100
	У тому числі аудиторна робота	28	60
	У тому числі самостійна робота	62	40

**ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ,
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ДЛЯ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ
«СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ»**

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання бали
Опанування теоретичного матеріалу, вивчення основних понять теми, набуття практичних навичок у застосуванні норм права, ознайомлення з чинним законодавством	<p>Лекція 1. ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО ЯК КОМПЛЕКСНА ГАЛУЗЬ ПРАВА</p> <p><i>План лекції</i></p> <p>1. Інформаційне право як наука, галузь права і навчальна дисципліна.</p> <p>2. Предмет інформаційного права. Поняття, об'єкт, зміст інформаційних відносин.</p> <p>3. Учасники правовідносин. Органи державної влади і управління України в інформаційній сфері.</p> <p><i>Література</i></p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 6, 8-10, 20, 32-36.</p> <p><i>Основна:</i> 1-5.</p> <p><i>Додаткова:</i> 14-16, 23, 25.</p>	2	
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <p>1. Методи інформаційного права.</p> <p>2. Поняття і система інформаційного права.</p> <p>3. Поняття та особливості інформаційно-правових норм.</p> <p>4. Інститути інформаційного права.</p>	16	5
	<p>Практичне заняття</p> <p><i>Інформаційне право як комплексна галузь права</i></p> <p><i>Питання до заняття</i></p> <p>1. Об'єктивні передумови формування в Україні самостійного комплексного утворення (інституту) – інформаційне право.</p> <p>2. Визначення предмету інформаційного права.</p>	2	10

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання бали
	3. Інформаційні відносини як об'єкт правового регулювання: поняття, структура, зміст та принципи правовідносин. 4. Учасники інформаційних правовідносин. 5. Особливості методів інформаційного права. 6. Система інформаційного права.		
Опрацювання теоретичного матеріалу щодо розуміння джерел права, особливостей джерел інформаційного права, системи інформаційного законодавства, аналіз сучасного стану та виявлення напрямів розвитку та вдосконалення інформаційного законодавства	<p align="center">Лекція 2. ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА</p> <p align="center"><i>План лекції</i></p> 1. Поняття джерел інформаційного права. 2. Інформаційне законодавство України – як основа інформаційного права. Місце інформаційного законодавства в національній правовій системі України. 3. Історія розвитку національного інформаційного законодавства. <p align="center"><i>Література</i></p> <i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 6, 7, 11-14, 16-19, 21, 23. <i>Основна:</i> 1, 4. <i>Додаткова:</i> 14, 15, 17.	2	
	<p align="center"><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> 1. Система інформаційного законодавства. 2. Загальна характеристика джерел інформаційного законодавства України. 3. Перспективи розвитку інформаційного законодавства України.	16	5
	<p align="center">Практичне заняття</p> <p align="center"><i>Джерела інформаційного права</i></p> <p align="center"><i>Питання до заняття</i></p> 1. Поняття джерел інформаційного права. 2. Поняття інформаційного законодавства України.	2	10

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання бали
	3. Система інформаційного законодавства: загальна характеристика. 4. Закони в системі інформаційного законодавства України. 5. Закон України «Про інформацію»: загальні положення, роль в становленні інформаційного права України. 6. Окреслити перспективні напрямки розвитку національного інформаційного законодавства.		
Опанування теоретичного матеріалу, набуття практичних навичок у застосуванні норм інформаційного права, визначення особливостей правового регулювання окремих видів інформаційних ресурсів	<p align="center">Лекція 3. ІНФОРМАЦІЯ ЯК ПРАВОВА КАТЕГОРІЯ</p> <p align="center"><i>План лекції</i></p> 1. Поняття інформації як наукової та юридичної категорії. 2. Інформація як об'єкт інформаційних відносин. 3. Класифікація інформації. Види інформації за чинним законодавством України. 4. Поняття, види, правове регулювання інформаційних ресурсів. <p align="center">Література</p> <i>Нормативно-правові акти:</i> 3, 6, 7, 10, 12-14, 16, 27, 29, 39. <i>Основна:</i> 1, 2, 4. <i>Додаткова:</i> 4, 9, 15.	4	
	<p align="center"><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> 1. Документ в інформаційних відносинах. 2. Визначити такі поняття: «Документ в інформаційних відносинах», «Матеріальні носії інформації», «Інформаційні потреби», «Інформаційний продукт», «Інформаційні послуги». 3. Поняття, види інформаційних ресурсів.	16	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання бали
	<p align="center">Практичне заняття Інформація як правова категорія <i>Питання до заняття</i></p> <p>1. Поняття інформації як багатоаспектного явища. 2. Інформація як наукова категорія. Особливості інформації у правовідносинах. Поняття інформації за чинним законодавством. 3. Наукова класифікація інформації. Види інформації за чинним законодавством України.</p>	4	5
Опанування теоретичного матеріалу, вивчення основних понять теми, ознайомлення з правовими режимами окремих видів інформації переважно відкритого характеру. Набуття практичних навичок у застосуванні норм нормативно-правових актів	<p align="center">Лекція 4. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ ІНФОРМАЦІЇ <i>План лекції</i></p> <p>1. Масова інформація: поняття, ознаки, правові засади регулювання відносин у сфері масової інформації. 2. Публічна інформація як об'єкт правового регулювання. 3. Екологічна інформація: поняття, зміст. 4. Статистична інформація як об'єкт правового регулювання.</p> <p align="center">Література</p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 6, 7, 9, 10, 12, 14, 27, 40, 41. <i>Основна:</i> 1, 2, 4. <i>Додаткова:</i> 2, 9, 17.</p>	4	
	<p align="center"><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <p>1. Науково-технічна інформація. 2. Особливості правового регулювання інших видів інформації (правової, податкової, соціологічної та ін.). 3. Особливості регулювання інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах. 4. Визначити поняття: «інформація до-</p>	16	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання бали
	відково-енциклопедичного характеру», «медична інформація», «рекламна інформація», «інформація про товар (роботу, послугу)».		
	<p>Практичне заняття</p> <p>Правове регулювання окремих видів інформації</p> <p><i>Питання до заняття</i></p> <p>1. Масова інформація: поняття, ознаки, правові засади регулювання відносин у сфері масової інформації</p> <p>2. Екологічна інформація: поняття, зміст.</p> <p>3. Статистична інформація як об'єкт правового регулювання.</p> <p>4. Науково-технічна інформація.</p> <p>5. Особливості правового регулювання інших видів інформації (правової, податкової, соціологічної та ін.).</p>	4	10
Вивчення поняття та місту права людини на інформацію, опанування знаннями про основні інформаційні права та набуття навичок їх практичної реалізації; можливості правового захисту порушеного права на інформацію	<p>Лекція 5. ПРАВО НА ІНФОРМАЦІЮ ЯК ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА</p> <p><i>План лекції</i></p> <p>1. Поняття, зміст права на інформацію. Суб'єкти права та інформацію.</p> <p>2. Види інформаційних прав та свобод фізичної особи. Конституційно-правові обмеження права на інформацію.</p> <p>3. Гарантії права на інформацію. 4. Правовий механізм доступу до інформації про фізичну особу.</p> <p>Література</p> <p><i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 3, 6, 7, 9, 10.</p> <p><i>Основна:</i> 4, 5.</p> <p><i>Додаткова:</i> 5, 7, 8, 13, 22.</p>	4	
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <p>1. Поняття охорони права на інформації, її зміст.</p>	16	5

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання бали
	<p>2. Зміст і види захисту інформації. Інститути спростування інформації та права на відповідь.</p> <p>3. Поняття правової охорони права на інформацію.</p> <p>4. Зміст, види і суб'єкти захисту інформації.</p>		
	<p>Практичне заняття Право на інформацію як інститут інформаційного права <i>Питання до заняття</i></p> <p>1. Поняття і зміст права на інформацію. Суб'єкти права на інформацію в Україні.</p> <p>2. Законодавче регулювання права кожного на збирання, одержання, поширення, використання інформації.</p> <p>3. Інформаційні права та свободи людини і громадянина за чинним законодавством та фундамент інформаційних відносин.</p> <p>4. Гарантії права на інформацію.</p> <p>5. Конституційно-правові обмеження права на інформацію.</p>	4	5
<p>Опанування теоретичного інформативного матеріалу.</p> <p>Вміння застосовувати норми чинного законодавства щодо доступу до окремих видів інформації. Набуття навичок документального оформлення інформаційного запиту</p>	<p>Лекція 6. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ДОСТУПУ ДО ІНФОРМАЦІЇ <i>План лекції</i></p> <p>1. Поняття режиму доступу до інформації.</p> <p>2. Види інформації за правовим режимом доступу.</p> <p>3. Правовий механізм доступу до відкритої інформації.</p> <p>Література <i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 6, 7, 11, 15, 16. <i>Основна:</i> 1, 3-5. <i>Додаткова:</i> 9, 10, 19.</p>	4	

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювані бали
	<p><i>Питання для самостійної роботи студентів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Запит на доступ до публічної інформації, 2. Поняття та види інформації з обмеженим доступом. 3. Поняття та види інформації з обмеженим доступом за Законами України «Про інформацію» та «Про доступ до публічної інформації». 4. Визначити такі поняття: «розпорядники інформації», «суб'єкти владних повноважень», «інформаційний запит». 	16	5
	<p>Практичне заняття Правовий режим доступу до інформації <i>Питання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття режиму доступу до інформації. 2. Види інформації за режимом доступу неї за чинним законодавством. 3. Правовий порядок доступу до відкритої інформації. 4. Публічна інформація як об'єкт правового регулювання. 	4	5
Опанування теоретичного та нормативного матеріалу. Засвоєння особливостей правового регулювання інформації з обмеженим доступом. Вміння визначати характерні риси таємної, конфіденційної та службової інформації	<p>Лекція 7. ІНФОРМАЦІЯ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ <i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і види таємної інформації. 2. Державна таємниця як об'єкт правового регулювання. 3. Професійна та службова таємниця. 4. Банківська таємниця як предмет правового регулювання. 5. Організаційно-правове регулювання забезпечення інформаційної безпеки в Україні. <p>Література <i>Нормативно-правові акти:</i> 6, 7, 11, 15, 18,</p>	4	

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання бали
	22, 26, 30, 31, 37, 38. <i>Основна:</i> 1,3-6. <i>Додаткова:</i> 3-5, 11, 12, 20, 21, 26.		
	<i>Питання для самостійної роботи студентів</i> 1. Конфіденційна інформація за чинним законодавством. 2. Персональні дані як об'єкт правового захисту. 3. Проблеми правового регулювання комерційної таємниці. 4. Службова інформація. 5. Визначити поняття: «Банківська таємниця», «Адвокатська таємниця», «Інформаційна безпека», «Лікарська таємниця», «Таємниця нотаріату», «персональні дані».	16	5
	Практичне заняття Інформація з обмеженим доступом <i>Питання до заняття</i> 1. Поняття, ознаки і види таємної інформації. 2. Державна таємниця як об'єкт правового регулювання. Відомості, що становлять державну таємницю. 3. Поняття конфіденційної інформації. 4. Проблеми правового регулювання комерційної таємниці. 5. Правовий режим інформації про фізичну особу. 6. Службова інформація.	4	5
Опанування теоретичного матеріалу, набуття практичних навичок правильно тлумачити і застосовувати норми законодавства. Формування у студентів	Лекція 8. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА <i>План лекції</i> 1. Особливості юридичної відповідальності як інституту інформаційного права.	4	

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Оцінювання бали
знань щодо підстав притягнення винних осіб до юридичної відповідальності в інформаційній сфері	2. Поняття інформаційного правопорушення. 3. Види правопорушень у сфері інформаційних відносин. <i>Література</i> <i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 2-6, 11, 17, 22, 37. <i>Основна:</i> 1, 3, 4. <i>Додаткова:</i> 1, 5, 18, 20, 27		
	<i>Питання для самостійної роботи студентів</i> 1. Види юридичної відповідальності за правопорушення. 2. Санкції за правопорушення: загальна характеристика. 3. Адміністративно-правові, кримінально-правові, цивільно-правові та інші санкції за передбачені законодавством правопорушення. 4. Випадки звільнення від відповідальності. Оціночні судження	12	5
	<i>Практичне заняття</i> Юридична відповідальність за порушення інформаційного законодавства <i>Питання до заняття</i> 1. Юридична відповідальність як комплексний інститут інформаційного права. 2. Поняття інформаційного правопорушення, його ознаки. 3. Основні види правопорушень за чинним законодавством. 4. Види юридичної відповідальності за правопорушення у сфері інформаційних відносин.	4	5
Разом		180	100
	У тому числі аудиторна робота	28	60
	У тому числі самостійна робота	124	40

V. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. з подальшими змінами. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Про інформацію : Закон України в ред. від 13 січня 2011 р. // Голос України. 2011. 9 лют. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
7. Про доступ до публічної Інформації: Закон України від 13.01.2011 // Голос України. 2011. 9 лют. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
8. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки : Закон України від 9 січня 2007 р. // Відом. Верховної Ради України. 2007. № 12. Ст. 102. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
9. Про друковані засоби масової інформації (преси) в Україні : Закон України від 16 листопада 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 1. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
10. Про телебачення і радіомовлення: Закон України від 21.12.1993 // Відом. Верховної Ради України. 1994. № 10. Ст. 43. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
11. Про державну таємницю : Закон України в ред. від 21.09.1999 // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 49. Ст. 428. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
12. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 25 червня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 33. Ст. 346. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
13. Про державну статистику: Закон України в ред. від 13 липня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. 2000. № 43. Ст. 362. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
14. Про рекламу : Закон України від 3 липня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 39. Ст. 181. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
15. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України в ред. від 31 травня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України. 2005. № 26. Ст. 347. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
16. Про захист персональних даних : Закон України від 16 червня 2010 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

17. Про телекомунікації : Закон України від 18 листопада 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. 2004. № 12. Ст. 155. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
18. Про радіочастотний ресурс : Закон України від 1 червня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. 2000. № 36. Ст. 298. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
19. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22 травня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 36. Ст. 275. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
20. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 16.02.1998 // Відом. Верховної Ради України. 1998. № 27–28. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
21. Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення : Закон України в ред. від 3 березня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України. 2005. № 16. Ст. 26. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
22. Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України : Закон України від 23.02. 2006 // Офіц. вісн. України. 2006. № 13. Ст. 856. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
23. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів : Закон України // Відомості Верховної Ради України. 1997. № 50. Ст. 302. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
24. Про видавничу справу : Закон України // Відомості Верховної Ради України. 1997. № 32. Ст. 206. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
25. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації: Закон України від 23 вересня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. 1997. № 49. Ст. 299. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
26. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 7 грудня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 5–6. Ст. 30. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
27. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України // Відомості Верховної Ради України. 1991. № 41. Ст. 546. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
28. Про бібліотеки і бібліотечну і бібліотечну справу : Закон України від 27 січня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. 1995. № 7. Ст. 45. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
29. Про Національний архівний фонд та архівні установи від 24 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 15. – Ст. 86. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
30. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 22. Ст. 303. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
31. Типова інструкція про порядок обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв

інформації, що містять службову інформацію : Постанова Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2016 р. № 736 // Офіц. вісн. України. 2016. № 85. Ст. 2783. URL:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/736-2016-%D0%BF>.

32. Про Положення про Державну службу статистики України : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2014 р. № 481. URL:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/481-2014-%D0%BF>.

33. Про Положення про Міністерство інфраструктури України: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 червня 2015 р. № 460. URL:

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/460-2015-%D0%BF>.

34. Про «Положення про Державний комітет телебачення і радіомовлення України» : постанова Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2014 р. // Уряд. кур'єр. 2014. № 152. 21 сер. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/341-2014-%D0%BF>.

35. Положення про Національну комісію, що здійснює регулювання у сфері зв'язку та інформатизації : Указ Президента України від 23 листопада 2011 р. // Офіц. вісн. України. 2012. № 94. Ст. 3417. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1067/2011>.

36. Положення про порядок здійснення криптографічного захисту інформації в Україні : Указ Президента України від 22 травня 1998 р. // Уряд. кур'єр. 1998. 9 лип. URL: <http://www.gdo.kiev.ua>.

37. Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці: постанова Кабінету Міністрів України від 9 серпня 1993 р. № 611 // ЗП Уряду України. 1993. № 12. Ст. 269. URL: <http://www.gdo.kiev.ua>.

38. Положення про порядок розпорядження геологічною інформацією : Постанова Кабміну України від 13 червня 1995 р. // ЗП Уряду України. 1995. № 8. Ст. 220. URL: <http://www.gdo.kiev.ua>.

40. Положення про державну реєстрацію друкованих засобів масової інформації в Україні та Положення про державну реєстрацію інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності. № 12/5. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0173-06>.

41. Про Положення про проведення статистичних спостережень та надання органами державної статистики послуг на платній основі : постанова Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2000 р. № 1659. URL: <http://www.gdo.kiev.ua>.

Основний

1. Баранов О. А. Інформаційне право України: стан, проблеми, перспективи / О. А. Баранов. Київ: Софт Прес, 2005. 316 с.

2. Бачило И. Л. Информационное право : учебник / И. Л. Бачило, В. Н. Лопаткин, М. А. Федотов. Москва, 2001.

3. Кавун С.В. Економічна та інформаційна безпека підприємств у системі консолідації інформації. Навчальний посібник / С.В. Кавун, А.А. Пилипенко, Д.О. Репко. Харків: Вид. ХНЕУ, 2013. 264 с.

4. Кормич Б. А. Інформаційне право : підручник / Б. А. Кормич. Харків: Бурун і К, 2011. 334 с.
5. Костецька Т. А. Інформаційне право України : навч. посіб. / Т. А. Костецька. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. 170 с.*
6. Куліш, А.М. Інформаційне право України [Текст]: навч. посіб. / А.М. Куліш, Т.А. Кобзева, В.С. Шапіро. Суми: СумДУ, 2016. 108 с.
7. Кульчій О. О. Інформаційне право : навч. – метод. посіб. / О. О. Кульчій. Полтава: ВНЗ Укоопілки «Пулет», 2015. 193 с.
8. Марущак А. І. Інформаційне право: доступ до інформації : навч. посіб. / А. І. Марущак. Київ: КНТ, 2007. 532 с.
9. Основи інформаційного права України : підручник / за ред. М. Я. Швеця, Р. А. Калюжного, П. В. Мельника. Київ, 2004.

Додатковий

1. Азаров Д. С. Кримінальна відповідальність за злочини у сфері комп'ютерної інформації : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук / Д. С. Азаров. Київ, 2002. 18 с.
* Тут і далі, література виділена курсивом, є в наявності в бібліотеці КНТЕУ
2. Артеменко О. Інформація як спосіб забезпечення екологічного захисту / О. Артеменко // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 10.
3. Аудит інформаційної безпеки: підручник / Ромака В.А., Лагун А.Е., Гарасим Ю.Р., Рак Т.Є., Самотий В.В., Рибій М.М. Львів : СПОЛОМ, 2015. 364 с.
4. Безклубий І. Поняття банківської таємниці / І. Безклубий // Підприємництво, господарство і право. 2005. № 4.
5. Брель О. Персональні дані як об'єкт інформаційних правовідносин за участю суб'єктів господарювання / О. Брель // Право України. 2011. № 4.
6. Гелич Ю. О. Таємниця особистого життя людини як інститут інформаційного права України / Ю. О. Гелич // Бюл. юстиції України. 2009. № 11.
7. Гетманцев Д. До питання про інформаційне право як самостійну галузь права / Д. Гетманцев // Підприємництво, господарство і право. 2007. № 3(135).
8. Гоголь Б. Цивільно-правове регулювання здійснення права на інформацію / Б. Гоголь // Підприємництво, господарство і право. 2009. № 8.
9. Залізняк В. Міжнародно-правове регулювання права на інформацію / В. Залізняк // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 8.
10. Інтелектуальна власність : навч. посіб. / Г. М. Остапович, О. М. Стороженко, Г. В. Уманців, О. В. Фоміна. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. 456 с.

11. Інформаційне суспільство. Дефініції / за ред. Р. А. Калюжного, М. Я. Швеця. Київ, 2002.
12. Е-будущее и информационное право / за ред. Р. А. Калюжного, М. Я. Швеця. Київ, 2002.
13. Мірошник Ю. Державна таємниця як складова забезпечення національної безпеки України / Ю. Мірошник // Право України. 2004. № 9.
14. Комерційна таємниця під охороною. Законопроект «Про комерційну таємницю» // Юрид. журн. 2004. 3(21).
15. Костецька Т. А. Право на інформацію в системі конституційних прав людини / Т. А. Костецька // Часопис Київ. ун-ту права. – Київ : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, 2008. № 3.
16. Костецька Т. А. Джерела інформаційного права України: поняття, система, особливості / Т. А. Костецька // Часопис Київ. ун-ту права. Київ : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, 2007. № 3.
17. Костецька Т. А. Категоріально-понятійні аспекти чинного законодавства України у сфері інформаційних відносин / Т. А. Костецька // Альманах права. Праворозуміння та правопорядок: від теорії до практики. Київ, 2011.
18. Красноступ Г. Проблема визначення об'єкта та предмета інформаційного права / Г. Красноступ // Право України. 2007. № 5.
19. Красноступ Г. Адаптація законодавства України у сфері телебачення і радіомовлення до законодавства Європейського союзу: окремі питання / Г. Красноступ // Право України. 2007. № 7.
20. Марущак А. Суспільна значимість як підстава поширення інформації з обмеженим доступом / А. Марущак, І. Касперський // Право України. 2006. № 4.
21. Марценюк О. Режими доступу до інформації в системі українського права / О. Марценюк // Юрид. Україна. Київ, 2006. № 7. 2005. № 10.
22. Мірошник Ю. Державна таємниця як складова забезпечення національної безпеки України / Ю. Мірошник // Право України. 2004. № 9.
23. Остроухова В. В. Інформаційна безпека держави : підручник для ВНЗ : в 2-х т. / Петрик В. М., Присяжнюк М. М., Мельник Д. С. та ін. ; за заг. ред. Остроухової В. В. Київ: ДПУ «Книжкова палата України», 2016. 592 с.
24. Полетило К. Інформаційні права і свободи людини та громадянина й їх судовий захист у конституційних нормах України та Росії / К. Полетило // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 5.
25. *Право інтелектуальної власності : навчальний посібник* / Р. Е. Еннан, О. О. Кулініч, С. В. Мазуренко, І. В. Менсо, Л. Д. Романадзе. Київ: Алерта, 2016. 492 с.
26. Селезньова О. Предмет інформаційного права: теоретичний аналіз / О. Селезньова // Підприємництво, господарство і право. 2011. № 6.
27. Селезньова О. Норми інформаційного права: онтологічні засади / О. Селезньова // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 8.

28. Соснін О. Передумови формування в Україні інформаційного права / О. Соснін // Право України. 2005. № 11.
29. Шаповалова А. Правові проблеми банківської таємниці / А. Шаповалова // Право України. 2007. № 2.
30. Шепета О. Органи державної влади та система технічного захисту інформації України / О. Шепета // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 2.

Інтернет-ресурси

1. Відомості Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Урядовий кур'єр. Газета органів державної виконавчої влади України. URL: <http://www.ukurier.gov.ua/>.
3. Голос України. Газета Верховної Ради України. URL: <http://www.golos.com.ua/>.
4. Офіційний вісник України. Щотижневий збірник актів законодавства, внесених до Єдиного державного реєстру. URL: <http://www.gdo.kiev.ua/>.